

de Witte Roos

Het waargebeurde verhaal
van de groep studenten
die in verzet kwam tegen
het naziregime

AMANDA BARRATT

Roman

De witte roos

Eerder verschenen van Amanda Barratt:

Dietrich, mijn liefste

Amanda Barratt

De witte roos

Roman

Vertaald door Jaap Slingerland

KokBoekencentrum Uitgevers – Utrecht

Vertaling: Jaap Slingerland
Ontwerp omslag: Wil Immink Design
Lay-out binnenwerk: Gewoon Geertje

ISBN 978 90 297 3089 1
ISBN (e-book) 978 90 297 3090 7
NUR 302
www.kokboekencentrum.nl

© KokBoekencentrum Uitgevers, 2020

© Amanda Barratt, 2020

Oorspronkelijk verschenen onder de titel *The White Rose Resists* bij Kregel Publications, Grand Rapids, Michigan, Verenigde Staten.

Alle rechten voorbehouden.

Iemand moest er toch mee beginnen.

SOPHIE SCHOLL

Wat de moraal van een mens om het lijf heeft, zie je pas echt
wanneer hij bereid is te sterven voor zijn overtuigingen.

HENNING VON TRESCKOW (1901-1944)

Opgedragen aan De Witte Roos: moedige mannen en vrouwen die zich uitspraken toen hun leefwereld stilviel.

We denken aan de prijs die jullie betaalden.

En aan alle mensen die onophoudelijk opkomen voor de waarheid.

Laten we ernaar streven zelf De Witte Roos te zijn in onze eigen wereld.

Soli Deo Gloria.

Lijst met personages

De familie Scholl

Sophie Scholl – Een eenentwintigjarige studente biologie en filosofie.

Doet haar eerste semester aan de Ludwig Maximilians-universiteit.

Hans Scholl – De drieëntwintigjarige broer van Sophie. Studeert geneeskunde aan de Ludwig Maximilians-universiteit.

Robert Scholl – De vader van Sophie.

Magdalena Scholl – De moeder van Sophie.

Inge Scholl – De vijfentwintigjarige zus van Sophie.

Elisabeth ('Lisl') Scholl – De tweeëntwintigjarige zus van Sophie.

Werner Scholl – De tweeëntwintigjarige broer van Sophie.

De familie Brandt

Annalise Brandt – Een tweeëntwintigjarige studente beeldende kunst.

Doet haar eerste semester aan de Ludwig Maximilians-universiteit.

Standartenführer Horst Brandt – De vader van Annalise.

Marta Brandt – De moeder van Annalise.

Horst Brandt – De twintigjarige broer van Annalise.

Heinz Brandt – Het vijftienjarige broertje van Annalise.

Albert Brandt – Het dertienjarige broertje van Annalise.

De familie Hoffmann

Kirk Hoffmann – Een drieëntwintigjarige student geneeskunde aan de Ludwig Maximilians-universiteit.

Dominee Paul Hoffmann – De vader van Kirk.

Emilie Hoffmann – De moeder van Kirk.

Het studentenverzet

Alexander ('Alex') Schmorell – Een vierentwintigjarige student geneeskunde aan de Ludwig Maximilians-universiteit. Alex wordt soms 'Shurik' genoemd. Dat is zijn Russische bijnaam.

Christoph ('Christl') Probst – Een tweeëntwintigjarige student geneeskunde aan de Ludwig Maximilians-universiteit. Getrouwd met Herta Probst. Vader van Michael, Vincent en later ook van Katja.

Wilhelm ('Willi') Graf – Een vierentwintigjarige student geneeskunde aan de Ludwig Maximilians-universiteit.

Traute Lafrenz – De vriendin van Hans. Studeert aan de Ludwig Maximilians-universiteit.

Andere personages

Luitenant Fritz Hartnagel – De verloofde van Sophie.

Professor Kurt Huber – Professor in de filosofie aan de Ludwig Maximilians-universiteit.

Gisela Schertling – Bekende van Sophie.

Katharina Schüddekopf – Beviend met de familie Scholl.

Manfred Eickemeyer – Architect. Beviend met Hans Scholl.

Falk Harnack – Lid van het Berlijns verzet.

Else Gebel – Gevangene in het Wittelsbacher-paleis.

Inspecteur Mohr – *Gestapo*-ondervrager.

Rechter Roland Freisler – Beruchte rechter bij de Volksrechtbank.

Dr. Friedrich Voigt – Arts in de Stadelheim-gevangenis.

Katrin Voigt – Getrouwd met Friedrich.

1

Sophie
1 mei 1942
München

Mijn toekomst wacht, een vonk, nu nog in de verte, maar aldoor straalt hij helderder, want de trein komt steeds dichterbij de stad.

Bijna helemaal achterin zit ik bij het raam, opgekruld in een stoel. Ik concentreer me op het smerige glas, dat wordt bedekt door mijn spiegelbeeld. De buitenwijken van München zijn geen allemansvrienden, maar ik vind ze mooi. Misschien alleen maar doordat ze nieuw voor me zijn. Iets nieuws, na zoveel maanden zonder ook maar een klein beetje afwisseling.

We naderen kennelijk het *Hauptbahnhof*, want het uitgestrekte weefsel van de stad wordt zichtbaar. Oude kerken bepalen het silhouet: de torenspitsen lijken de hemel te doorboren. En boven alles uit zie ik de twee koepels van de Frauenkirche.

Maar zelfs hier op de drempel van mijn nieuwe leven voel ik de bijtende heimwee naar Ulm, de stad van mijn kinderjaren.

Naast mijn koffer, in het rek boven mijn hoofd, ligt een pakje. *Mutter* heeft het gisteravond zelf nog voor me klaargemaakt. Ik zie haar gezicht weer voor me. Haar steeds grijzer wordende haar zat in een slordige knot en om haar middel hing een schort. Ze stond iets te doen en had alleen daar oog voor. Net toen ik het keukentje in liep, stopte ze een groot stuk *Kuchen* in de tas op het aanrecht.

‘Hoe...?’ Zulke zoetigheden zijn schaars, een traktatie, al zolang de oorlog aanhoudt. Ze draaide zich om, keek me aan en glimlachte bitterzoet, dat zag ik. ‘Ik spaar al weken voedselbonnen. Je wordt maar één keer eenentwintig. En ik wil je de allermooiste verjaardag geven, lieve dochter.’

Ik omhelsde haar. Het was een afscheidsknuffel. Niet alleen nam ik afscheid van haar, maar ook van de laatste restjes van mijn kindertijd. Ze rook naar vers brood en zeep. Al is ze tender, toch beantwoordde ze mijn knuffel verrassend stevig. Alsof ze aanvoelde dat we elkaar een tijd niet zullen zien, en dat ik bij ons weerzien heel erg zal zijn veranderd.

'Danke, Mutti,' fluisterde ik, met mijn hoofd tegen het zachte katoen van haar blouse.

De herinnering vervaagt. De trein braakt rook uit, de fluit snerpt. Terwijl de trein het immense stenen station binnenrijdt, speur ik de vage vormen en gezichten af op het perron. Hopend, nee, wétend dat Hans me daar zal opwachten.

Met een schok komt de trein tot stilstand. Als ik ga staan, trillen mijn benen door de beweging van de trein en ook door de zenuwen, dat wil ik best toegeven. Met mijn versleten koffer in de ene hand en mijn schooltas in de andere sluit ik me aan bij de rij passagiers die wachten tot ze kunnen uitstappen. In het smalle looppad hangt de stank van te veel lichamen, te dicht op elkaar: zweet, verschaalde sigaretten en iemands goedkope parfum.

Via het trapje verlaat ik de trein. Aan mijn voeten draag ik praktische, bruine veterschoenen. Ik inhaleer de warme, wat rokerige lucht.

Het station is een zee van licht. Overal klinken de stemmen van conducteurs die de vertrektijden omroepen en de kordate voetstappen van reizigers. Een officier in een smetteloos grijs *Wehrmacht*-uniform ziet ineens de jonge vrouw die vol verwachting met haar blik de menigte afzoekt en haast zich naar haar toe. Een opgetogen uitroep. Een kus. Een drietal soldaten beent naar de uitgang. Hun plunjezakken hangen over hun schouders.

Ik stap de menigte uit en blijf staan bij een bord met treintijden en ritprijzen. Iedereen hier lijkt zijn bestemming te kennen, behalve ik. Vanochtend had ik nog een madeliefje geplukt en in mijn haar gedaan, maar dat hangt nu slap en kietelt mijn oor. De koffer is zo zwaar dat mijn arm er pijn van doet. Ik slik en kijk naar links en naar rechts.

Hij komt wel. Natuurlijk komt hij.

Dan ineens wordt al het andere een waas. Hans baant zich uitgelaten een weg door de massa. Niet langer lijkt de grote stad me op

te slokken en te verzwelgen. Hans is er. Met hem erbij is – of wordt – München mijn thuisstad.

Ik laat mijn bagage uit mijn handen vallen en sla mijn armen om hem heen. Mijn broer, zo stoer, zo lang, beantwoordt mijn knuffel en houdt mijn handen nog even in de zijne als hij een stap terug zet.

‘Eindelijk ben je er.’ Hij grijnst naar me. Zijn bruine ogen stralen. ‘Wat heeft dat lang geduurd.’

Hij doelt niet op de treinreis. Al sinds mijn *Abitur* wilde ik samen met Hans naar de Ludwig Maximilians-universiteit. Maar eerst moest ik mijn taak vervullen voor de *Führer* en het vaderland: mijn arbeidsplicht. Die draaide uit op een twee jaar lange kwelling, en pas daarna werd verklaard dat ik geschikt was om te gaan studeren. Hans is al sinds het begin op de hoogte van mijn frustraties en de twinkeeling in zijn ogen lijkt te zeggen: *Dat ligt allemaal achter ons. Wij hebben de toekomst.*

Hij pakt mijn koffer en mijn tas. Pas nu krijg ik oog voor Traute Lafrenz, die zich al die tijd op de achtergrond heeft gehouden. De vriendin van mijn broer bekijkt ons met een glimlachje. Aan alles, van haar stijlvolle grijze mantelpak tot de inktzwarte krullen die ver over haar schouders vallen, zie je de wereldwijze elegantie die ik niet eens hoop te kunnen bereiken.

‘Welkom in München, Sophie.’ Traute glimlacht nu breeduit en omhelst me hartelijk. ‘Goed om je weer te zien.’ Haar accent verraadt dat ze uit Hamburg komt: de volle klank, een beetje schor, niet om te verleiden, maar van een meisje dat durft te schaterlachen en voluit te juichen bij een sportwedstrijd.

‘Vind ik ook,’ antwoord ik. ‘Je ziet er goed uit.’

Hans draait zich om met een grijns op zijn gezicht. Zijn donkere krullen vallen over zijn voorhoofd. ‘Dames, zijn we klaar om te gaan?’

We knikken en hij loopt tussen ons in, met zijn ene arm door de mijne en de andere door die van Traute. Met zijn drietjes mengen we ons weer in het gedrang. In een kort maar heerlijk moment ben ik hier met mijn geliefde broer op de top van de wereld en vergeet ik de verschrikkingen van mijn arbeidsplicht, mijn bezorgdheid om Fritz en zelfs de oorlog. Warme lucht blaast mijn haren tegen mijn wangen. München is boordevol auto’s, voetgangers en hoog oprijzende gebouwen met gestucte gevels.

Vanuit een ooghoek zie ik in een flits iets roods. De vlaggen aan de gebouwen langs de straat vormen een ritme. De werkelijkheid dringt zich op en smijt me met beide benen terug op aarde, als een golf in de storm. In München zal ik nooit de kans krijgen om te vergeten.

De zee van zwart en helderrood zal altijd dichtbij zijn, om me eraan te herinneren.

Angstaanjagende spinnen, gedrenkt in bloed.

Het appartement van Hans is, mild gezegd, wat je zou verwachten van een student zonder moeder om zich heen die alles achter hem opruimt. Stapels boeken en vellen papier op een ronde tafel, die waarschijnlijk ooit bestemd was om aan te eten. Volle asbakken. Een jasje met versleten ellebogen, achteloos over de rugleuning van een hoekig bankstel gegooid. Zelfs de veelgeprezen moderne kunst van Hans hangt schots en scheef aan de muren: prenten van kunstenaars zoals Franz Marc, Emil Nolde en Wassily Kandinsky. Uitbarstingen van kleur in het verder morsige studentenappartement.

De nazi's zijn stellig in hun mening dat zulke kunstenaars ontaard zijn. Alles wat de *Führer* niet zint, krijgt die term opgeplakt. Ontaarde kunst. Ontaarde swingmuziek, boeken, schrijvers. Ontaarde mensen – Joden, Polen, geestelijk gehandicapten. De vertrouwde steen ligt weer op mijn maag.

Ik nestel me op de doorgezakte bank. Met mijn benen over elkaar kijk ik naar Hans en Traute, die in mijn schooltas wroeten. Het hele afgelopen uur hebben we zitten kletsen, familienieuwtjes gedeeld en bijgepraat. Hans en Traute hadden voortdurend hun armen om elkaar heen. Ik ben blij voor mijn broer. Traute is levendig en intelligent, en ze studeert geneeskunde, net als Hans. Al vraag ik me onwillekeurig af hoelang het deze keer standhoudt, gezien zijn reputatie met de nodige mislukkingen.

Traute haalt de fles wijn tevoorschijn en houdt hem omhoog. 'Hans, heb je toevallig een zus die haar verjaardag in München wil vieren?'

Hans lacht, houdt de *Kuchen* bij zijn gezicht en ademt de rijke, volle geur in.

Als ik hen zo samen zie, verlang ik naar Fritz. Luitenant Fritz Hartnagel, mijn verloofde. We schrijven elkaar, zoals zoveel stellen die door de oorlog van elkaar gescheiden zijn. Maar pen en papier zijn niet hetzelfde als samen in de zomer op een zonovergoten plekje zitten, als hij in mijn oor fluistert en ik mijn hoofd op zijn schouder laat rusten. Dat valt nu eenmaal niet te ontkennen.

‘Het feestje begint zo, als iedereen er is.’

‘Feestje?’ vraag ik.

‘Natuurlijk.’ Hans grijnst. ‘Dit lijkt me toch het allerbeste moment om jouw verjaardag te vieren met een feestje. Ik heb een paar vrienden uitgenodigd. Je weet wel, die mensen over wie ik het weleens heb.’

Dat meent hij niet. ‘Bedoel je Alex, Christl en Kirk?’

Hans knikt. Hij lijkt blij. ‘Ik wil ze zo graag aan je voorstellen. Ik kan haast niet wachten.’

‘Je hoeft ook niet te wachten,’ zegt Traute. ‘Ik hoor ze de trap al opkomen.’

Instinctief stop ik mijn haren achter mijn oor (het verdorde madeliefje had ik er al eerder uitgeplukt) en strijk ik mijn marineblauwe jurk glad. Aan mijn uiterlijk heb ik nooit zo veel aandacht besteed. Als tiener durfde ik een keer een boblijn aan, heel gewaagd, want zo leek ik net een jongen. Maar wie weet draai ik met Traute zo vaak in de buurt nog eens bij. Zij is echt een keurig Duits meisje, niet eens opgemaakt. Met haar fijne gezicht en donkere ogen heb je dat trouwens ook niet nodig.

Er wordt geklopt. Hans staat op en doet open. Een paar tellen later vullen drie jongens met gemak de hele kamer. Stuk voor stuk schudden ze Hans en Traute de hand en begroeten ze hen hartelijk. Ik blijf waar ik ben, op de bank, en kijk toe. De drie bezoekers zijn heel aanwezig, met hun brede schouders en diepe stemmen. Hun mannelijkheid is onmiskenbaar. Dat heb ik gemist, jongens om me heen. In de afgelopen twee jaar had ik vooral gezelschap van naïeve meisjes van mijn eigen leeftijd, en verder van de andere juffen, en de kleuters.

‘Sophie, kom eens hier.’ Hans gebaart dat ik moet komen. Alle blikken zijn op mij gericht. *Dus dit is het zusje van Hans*, hoor ik hen denken.

Ik loop op Hans af en ga naast hem staan.

‘Sophie, mag ik je voorstellen aan Alex Schmorell, Christl Probst en Kirk Hoffmann? Jongens, mijn zus Sophie is eindelijk in München.’

De eerste die naar voren stapt is de slungelige, blonde Christl. Zijn glimlach is vriendelijk en warm, net als zijn handdruk.

‘We zijn zo blij dat je nu bij ons bent, *Fraülein* Scholl.’

‘Je mag me gewoon Sophie noemen, hoor.’ Ik glimlach spontaan.

‘Heel fijn om je te leren kennen. Hans zei dat je op de universiteit staat ingeschreven voor het zomersemester.’ Met zijn bruine haar en brede schouders ziet Kirk eruit als iemand die vrouwen totaal onbedoeld het hoofd op hol brengt. Door zijn grijns voel ik me welkom en dat onderstreept hij met zijn stevige handdruk. Ik heb meteen een zwak voor hem.

‘Klopt, en het liefst zou ik er meteen aan beginnen.’

‘Eindelijk ontmoeten we de beroemde Sophie.’ Alex pakt mijn hand, maar schudt die niet. In plaats daarvan bukt hij diep en raken zijn lippen ternauwernood mijn huid. Zijn rossige haar valt ver over zijn voorhoofd. Als hij opkijkt, twinkelen zijn grijsblauwe ogen.

‘Ik heb het gevoel dat we elkaar al kennen. Hans heeft het zo vaak over je.’

‘Alleen maar goede berichten, hoop ik?’

Hij glimlacht. De anderen dragen een pak, maar Alex is gehuld in een koffiebruine coltrui. Aan zijn stem kun je horen dat hij uit een gegoede familie komt, en zijn tongval verraadt dat hij niet alleen Duits is. Hans heeft me verteld over de Russische achtergrond van Alex; zijn vader is Duits en zijn moeder een Russin. Ze overleed voordat Alex twee werd. Alex bleef tot zijn vierde in Rusland wonen, waarna zijn vader met hem en een Russisch kindermisje terug naar Duitsland vertrok. Toch is Alex in zijn hart meer een Rus dan een Duitser, en nooit was hij zo gekwetst als op de dag dat ons land het zijne binnenviel.

‘Sophie heeft nog meer geweldige eigenschappen. Zelf is ze al een schat, maar kijk eens wat ze bij zich heeft. Wijn en *Kuchen* voor haar verjaardag.’ Traute pakt de taart van de tafel en Hans de wijn. Die zetten ze allebei, samen met schoteltjes en glazen, op de lage tafel voor de bank. Traute klapt in haar handen. ‘Laten we een kring maken.’

De jongens laten zich dat geen twee keer zeggen. Traute nestelt zich op de bank, lekker naast Hans. Christl neemt plaats in de leunstoel en de rest gaat op de vloer zitten, in kleermakerszit op het kleed bij de tafel. Door de luchtige sfeer vermindert de spanning in mijn schouders. Die teistert me al bijna onafgebroken sinds de eerste dag van mijn arbeidsplicht.

‘Aan jou de eer, Sophie.’ Hans slaat zijn arm liefdevol om Traute heen en zij legt haar hoofd op zijn schouder.

‘Ben je echt bijna jarig?’ vraagt Christl, als ik op het punt sta om de *Kuchen* aan te snijden.

‘Jazeker, op de negende. Ik word eenentwintig.’ Ik snijd royale porties van het bruine, heerlijk geurende gebak en leg die op de schoteltjes.

Als iedereen van taart voorzien is, heft Hans het glas.

‘Laten we proosten. Op Sophie. Op de mooiste verjaardag ooit, en de allerleukste tijd in München, en hoge cijfers voor ieder tentamen.’ Hij knipoogt naar me.

‘Op Sophie,’ antwoordt de groep eensluidend, met geheven glazen.

‘*Danke.*’ Ik glimlach en nip van de fruitige, aardse wijn. Dan kies ik een plekje op de grond, naast Kirk, en strijk ik mijn rok netjes over mijn knieën.

‘Mmm. Heerlijk.’ Traute dept haar mondhoeken droog met een zakdoekje. ‘Christl, je moet echt een stuk mee naar huis nemen voor Herta.’ Voor mij voegt ze eraan toe: ‘Herta is de vrouw van Christl. Ze hebben twee enorm schattige zoontjes.’

‘Ik kan dus niet zo lang blijven. Ik heb ze de afgelopen tijd weinig gezien en heb beloofd om ze in bed te stoppen.’ Christl zet zijn glas op tafel. In zijn ogen zie ik een blik van diepe vertedering. Alsof hij, zelfs nu, niet bij ons is, maar ergens in een slaapkamer met lamplicht, waar hij zijn zoontjes een kus geeft op hun pasgewassen haren en nog een verhaaltje leest voor het slapengaan.

‘Ik hoop dat ik een keer de kans krijg om ze te ontmoeten.’ De *Kuchen* is subliem: lekker vet en vol. Ik neem nog een hap en geniet.

‘Die kans krijg je ongetwijfeld.’ Christl glimlacht. Zijn woorden zijn zo oprecht dat de belofte al bijna een feit is.

‘En, wat vind je van München, Sophie?’ Kirk spreekt me aan.

Ik aarzel. Eerlijkheid is geen deugd in het Duitsland van nu. Behalve dan als je het oprecht eens bent met de *Führer* natuurlijk. Maar dit zijn de vrienden van Hans. Ik vertrouw erop dat hij niemand tot zijn kleine kring toelaat die onze overtuiging niet deelt.

Alex laat zijn schoteltje op zijn knie balanceren en walst de wijn in zijn glas. De rode drank doet me ineens, tot mijn afgrijzen, denken aan hakenkruizen die bloedrood wapperen in de wind.

Hoelang is het geleden dat ik voor het laatst mijn gevoelens de vrije loop kon laten, in het vertrouwen dat niemand binnen gehoorsafstand de staatsideologie aanhing? Te lang.

‘Overall dat rood en zwart.’ Ik kijk Kirk recht aan en voel de ogen van de studenten op me gericht. ‘Alle bijzondere gebouwen in de hele stad zijn besmeurd met minstens een van Hitlers symbolen. Wat een afschuwelijke vermindering van onze mooie architectuur. In Ulm gaat het natuurlijk net zo.’

‘Ik vraag me af hoelang het duurt tot ze symbool staan voor nederlagen en niet meer voor de overwinning.’ Alex heeft zijn taart half op, maar schuift hem aan de kant, alsof hij geen trek meer heeft.

‘Dat,’ – Kirk zegt het rustig, maar uitgesproken – ‘hangt van het volk af.’

In de ogen van Alex, die daarnet nog twinkelden, woedt nu een innerlijk vuur. Ik deins achteruit als hij me aankijkt. In die diepte ligt een passie die het hele leger van Hitler – die slaafse hielenlikkers met hun propaganda – niet kan evenaren, laat staan uitdoven.

Ik kan me er niet van losscheuren.

‘Want het is onze eigen fout.’ We leunen allemaal voorover, vol aandacht voor de woorden van Hans. ‘We hebben zelf toegestaan dat we geregeerd worden door een onverantwoorde klik die zich overgeeft aan zijn laagste instincten. Zelfs kinderen zetten vraagtekens bij de besluiten van hun ouders. Maar hebben wij vragen gesteld? *Nein*, we hebben ons laten leiden als makke schapen. We smachtten naar de volgende toespraak van Goebbels. We riepen *Sieg Heil* als afgerichte apen.’ Mijn broer spuugt de woorden uit.

Christl knikt. ‘Een paar mensen zijn wel in opstand gekomen. Bisschop Von Galen, bijvoorbeeld.’

‘Maar wie leest hem nou?’ Door het raam kruipt het donker naar binnen. Er valt een schaduw over de gelaatstrekken van Alex. Nog

even en het is weer tijd om de verduisteringsgordijnen op te hangen. ‘Hij heeft drie keer gepreekt. Een paar mensen waren zo moedig om die teksten te verspreiden. Dat waren er maar een paar honderd, misschien iets meer. In elk geval niet genoeg. Duitsland zit midden in een bloedbad en we zijn in slaap gesust. Het is tijd om wakker te worden. Dit land moet zijn ogen eens uitwrijven en om zich heen kijken en de waarheid zien.’

Christl kijkt even op. Hij is nu niet meer de gemoedelijke familieman, die glimlacht zodra zijn kleintjes de revue passeren, maar een rebel met een felheid waar Goebbels, ondanks al zijn stomme toespraken, nooit aan zal kunnen tippen. Christls handen ballen zich tot vuisten. ‘Het is niet alleen “dit land”. Het is óns land. Als deze gekte voorbij is, wordt iedereen die nog leeft door de hele wereld veroordeeld. Hoe je erover dacht, interesseert dan niemand meer. Alleen actie levert nog iets op. Alleen als we iets doen, krijgen we vergeving.’

De woorden blijven me bij, nog lang nadat de mannen naar huis zijn vertrokken. Ik sta bij het raam en tuur door een scheur in het verstikkende verduisteringsgordijn. De kilte van de avond trekt in mijn botten.

‘Alleen als we iets doen, krijgen we vergeving.’

'IEMAND MOEST ER TOCH MEE BEGINNEN.' – SOPHIE SCHOLL

München, 1942. Sophie Scholl laat zich aanvankelijk meevoeren in de droom van een nieuw Duitsland, totdat ze de waarheid achter Hitlers daden begint in te zien. Samen met een aantal andere studenten begint ze de verzetsgroep Die Weiße Rose.

Annalise Brandt is de dochter van een SS-officier die naar München is gekomen om kunst te studeren. Ze is opgevoed met het idee dat Adolf Hitler de door God uitverkoren leider van Duitsland is. Maar hoe beter ze Sophie en haar vrienden leert kennen, hoe meer ze de nazipropaganda in twijfel begint te trekken. Het is het begin van een dubbelleven: overdag studeren, 's nachts antinazipamfletten verspreiden.

Alles verandert wanneer de Gestapo hen op het spoor komt, en alle leden van de groep de consequenties van hun ontrouw aan het regime onder ogen moeten zien.

'De auteur laat je de ontroerende, hartverscheurende geschiedenis meebeleven in een stijl die leest als een trein.'

– Nederlands Dagblad over *Dietrich, mijn liefste*

Amanda Barratt schrijft meeslepende historische romans die zijn gebaseerd op gedegen research. Eerder schreef ze *Dietrich, mijn liefste*, over de onmogelijke liefdesrelatie van verzetsstrijder Dietrich Bonhoeffer.

NUR 302

ISBN 978 90 297 3089 1

9 789029 730891

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT